

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravlštvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopljarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 96.

V Ljubljani, v petek 29. aprila 1898.

Letnik XXVI.

Vabilo na naročbo.

S 1. majem pričanja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravištvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Dunaj, 28. aprila.

Grof Thun je govoril.

Splošna sodba je o njegovi izjavi, da v sedanjih razmerah kot ministerski predsednik ni mogel drugače govoriti. Zadet ni hotel in ni smel ne na desno ne na levo. Želja njegova je, kakor gotovo vseh treznih krogov, da zbornica preje ko mogoče odpre pot, naredi gaz preko razvalin, da se prične resno delo, da državna ladija razpne jadra ter se oprosti nevarnih pečin. Grof Thun priznava opravičenost narodnih teženj, pravico narodnih manjših do zakonitega varstva, ob enem pa tudi pravico ljudskim zastopnikom, da se sami razgovoré in sporazumé vsaj o glavnih načelih in pogojih narodne sprave v Avstriji. Grof Thun prepušča parlamentu, da sam določi kompetenco, ali naj državni zbor ali deželni zbori rešujejo jezikovno vprašanje, ali naj državni zbor sklene le splošen zakon, v katerega okviru naj potem deželni zbori sklepajo posebne zakone. Torej tudi o tem načelu se grof Thun ni izrekel, ker Poljaki, Čehi in Dalmatinci ne priznavajo kompetence državnemu zboru. Grof Thun se je torej izogibal vsem pomislekom. Levičarjem ugaja posebno to, da je grof Thun Badenijevi naredbi označil kot ponesrečeni in tudi Gautschevo kot ne popolnem primerno.

Grof Thun pa se ne omejuje samo na strogo jezikovno vprašanje v uradih, temveč želi, da se jezikovni odsek razgovori sploh o vseh narodnih vprašanjih, ki pridejo v poštev v šoli, uradu in javnem življenju. In ravno ta točka je za nas Slovence največje važnosti. Da, važno in potrebno je, da uradi s Slovenci uradujejo v slovenskem jeziku; toda neprimerno večje važnosti je, da za slovensko mladino dobimo vsaj slovenske ljudske šole, v prvi vrsti na Koroškem, Primorskem, Štajerskem in v Istri. Tudi na Kranjskem ni vse tako, kakor bi moralo biti, kajti celó v Ljubljani se poskuša germanizacija.

Skratka, Grof Thun je pokazal najboljšo voljo, govoril je kot avstrijski rodoljub, ali pa je našel odprta ušesa in srca povsod, to je dvomljivo. Nemška ljudska stranka, ki je v najožji zvezi z Wolfom in Schönererjem, zahteva, da

vlada preje razveljavi jezikovni naredbi. Istega mnenja je več članov nemške napredne stranke.

Naše slovansko stališče je znano. Mi se ne moremo ogrevati za splošen zakon, ker bi nam Nemci in Italijani izven Kranjske gotovo rezali le ovsen kruh. Mi moramo zahtevati popoln zakon v varstvo narodnih manjšin. S tem so zadovoljni tudi Čehi, in Poljaki se ne bodo upali odločno ugovarjati, ker močna stranka v poljskem klubu naglašala to stališče z ozirom na Rusine. Ali bode iz te moke kaj tečnega kruha, je več ko dvomljivo. Vlada želi permanenten odsek, da bi preje ko mogoče dovršil svoje delo. A mnoge stranke imajo pomisleke proti permanentnemu odseku, ki bi zboroval tudi tedaj, ko bi bile seje drž. zbora pretrgane, češ, da tak odsek ni v ožji dotiki z domačini in merodajnimi krogi, od katerih treba vednih informacij. Slovenci bodo v vsakem slučaju postopali v dogovoru s Čehi in Poljaki, ker od teh morejo v prvi vrsti pričakovati moralne zaslobme.

Večina še obstoji.

V torek je levica pri glasovanju o zatožbi grofa Badenija sicer zmagala, toda njena večina je bila le slučajna, dasi se je kat. ljudska stranka odtegnila glasovanju. Pri tej priliki pa z ozirom na razna poročila opomnim, da sta z levico glasovala le dr. Kapferer in dr. Schöpfer, ki pa sta že preje izstopila iz katoliške ljudske stranke. — Dalje je po neki zmoti ali zvižaji bil tudi dalmatinski Srb dr. Baljak prištet onim, ki so glasovali z levico. Toda dr. Baljak se glasovanja ni udeležil, in to je danes izjavil ter zahteval, da se v tem oziru zapisnik popravi. Dalje je dr. Stojan bil navzoč in glasoval z desnico, toda glasu njegovega niso steli.

Ko bi bili torej Rumuni in vsi člani naše zveze navzoči, bil bi izid glasovanja drugačen. Istotako ni istina, da se poljski posl. Swieži ne udeležuje sej drž. zbora. On je redno navzoč, a sedaj je bil vsled boleznj zadržan.

Jezikovna debata.

Danes se je pričela debata o raznih predlogih gledé jezikovne uredbe. Toda ura je bila že 3. popoldne, ko je pričel prvi govoriti knez Liechtenstein kot prvi predlagatelj. Do druge ure je trajala tajna seja, v kateri so razgrajali Wolf, Schönerer in socijalni demokratje zaradi nekaterih interpelacij, katerih predsednik ni pustil prečitati v javni seji.

Državno pravdnštvo je namreč konfiskovalo neke članke v soc. demokratiških listih; sodišče je konfiskacijo potrdilo. A soc. demokratje so skušali potom interpelacije spraviti škandal v javnost. Kajti v interpelacijah so bili do besede prepisani dotični zaplenjeni članki. Ko bi bile prečitane v javni seji, mogli bi listi dotične članke ponatisniti. Zakonodajalci, kar so gotovo poslanci, so skušali na ta način vtihotapiti se preko zakonite meje. Ker pa so Čehi večinoma glasovali z levico, bil je vsprejet predlog, da se bodo interpelacije prečitale v javni seji, kar bode zopet provzročilo nepotrebno debato.

Sedaj govori Liechtenstein, ki s svojimi izvajanci o jezikovnih razmerah vzbuja živahno odo-

bravanje na levici in glasne ugovore na desnici. Ako celo knez Liechtenstein zahaja s pota, potem se gotovo še v teku debate zvrne voz pod pot. Možje kratkomalo ne poznajo krajevnih razmer, zato toliko zmede.

Česa treba Trstu?

(Socijalno-politična razmišljanja.)

III.

Danes vidimo v Trstu vse večje trgovine in važnejša javna podjetja v židovskih rokah, tako rekoč ves materijal za življenje tržiškega prebivalstva. To je bilo ono, kar so židje hoteli, moč, brezpogojno samovladje, življenje Trsta bode odvisno od židovske moči, od moči tujcev! In vendar je bilo še pred štiridesetimi leti največ blagostanja v domačih, slovenskih rokah! Žid pak je pričel trgovati na debelo, pospešil intenzivno trgovino z vsakim blagom, in sicer tako intenzivno, da nikdo ni mogel vztrajati ob njem. Avstr. zakoni, za katerih velik del so ležali načrti v glavi Izraela, pak so dajali zaslobmo takemu nevarnemu početju azijatov in omogočili, da je žid postal to, kar je danes, gospodar Trsta v najširjem pomenu besede.

Raz ta prestol je komandiral poslej Izrael ostalemu tržiškemu ljudstvu. Ker je bilo dela še ogromno in ga je tudi danes še, to se pravi, ker žid vendar ni dobil še vsega pod svoje stopalo, pričel je z demoralizacijo in s političnim zapeljavanjem sanjavega italijanskega ljudstva. Ustvaril jim je idejo iredente in jih jel nauduševati za izvršbo teh idej s časopisjem in splošnim na javnost si pridobljenim vplivom. Te sanje so bile židu močen curek vode na njihov mlin in ta curek je izkoristil žid v popolnem obsegu. Kakor na Ogerskem z idejo velemažarstva, tako je jel delovati žid na Primorskem z idejo veleitalijanstva in posrečilo se mu je. Ljudi, ki so verovali v »srečno bodočnost« zedinjene Italije pod neko posebno obliko, se je nahajalo vselej zadosti in te ljudi je bilo treba opijaniti z opijem skrajno prenapete domišljije, domišljije, da mora segati »zedinjena Italija« tako daleč, dokler se govori jezik Rossettija. S to domišljijo zastrupljati za vsakojake prenapetosti že itak zelo dovzetne Italijane je bilo tem ložje, ker je bil v Trstu že od prvih časov naseljenja položen nekak temelj italijanstvu, ker je drugič Trst že po svoji geografski situaciji sosedni Italiji kakor samostojnemu kraljestvu, ker je potemtakem zamogla politična struja italijanska v Trstu in v Primorju sploh dobivati svoj direktni vpliv in pritek politične esence iz te kompaktne Italije kakor glavnemu viru italijanske zavesti, in tretjič, ker se proti temu pritoku ni mogla ustavljati nobena drugorodna sila s tisto močjo, ki bi mogla zajeziti širjenje italijanskega vpliva.

To bi bili sicer zamogli storiti Slovani, katerih še ogromniša večina kakor danes je bila pred dobo iredente, toda avstro-pruska politika, ki se je vedno bala samostojnosti slovanske, je skrbelo za to, da tudi Slovani primorskega Krasa ne

dobo v roke one moči, katera bi bila zamogla zaustaviti širjenje italijanstva na avstrijskih tleh.

Ali so bili in so potemtakem židje v Trstu in Primorju poleg svoje specialne židovske politike tudi zajedno eksekutorji iz tega avstro-pruskega strahu izvirajoče volje avstrijskih vlad, da se avstrijski Slovani ne osamosvojijo ne tu in nikjer v Avstriji, se ne ve, gotovo je le, da je bila židom domišljavost Italijanov najplodovitejša njiva za njihove židovske namene.

In na tej njivi je prav naglo vzkipel plod židovske marljivosti: danes je iredeta tisto kazalo, katero se vsak hip razobesi, ako se pojavi v Trstu in v Primorju sploh česa, kar gre dijamentralno nasproti židovskim interesom. Ako se vrše volitve v državni, deželni ali mestni zbor, ako se pojavi kaka gospodarska reakcija in ako se gre proti katoliški cerkvi, vsikdar je iredenta tisti miraculum, ki plava na površju razmer, kakor olje na kisu. Nehoteč poriniti naslova svojim lastnim namenom v javnost, izbrali so si židje »iredento« kakor naslov svojim nakanam; pod firmo »iredente« se vrši sploh vse, kar se skriva radi svoje nepoštenosti v globočini gnjilih razmer tržaških, in »iredenta« je tista »idealna cvetka«, ki raste v smrdljivi mlakuži desorganizovane človeške družbe tržaške: v tej mlakuži korenini njena moč, iz te mlakuže poganja in jo pokriva s svojim širokim perjem in nad to mlakužo sije v svoji »deviški« krasoti »narodnega idealizma« divna rožica političnega greha.

Da si židje in kar je z njimi v zvezi, niso mogli izbrati boljše oblike za svoje »delovanje«, to je resnica, in da se ta oblika ohrani i za nadalje, za to skrbi prav vrlo tržaški Izrael in oni italijanski krogi, ki hodijo na limanice židovskim nakanam.

Slovenci po svoji pošteni naravi se ne morejo sprijazniti in ne soglašati s to židovsko smerjo, zato je morajo i oni biti objekt napadom iredente, z a s n o v a n i m po židovskih »mahinacijah. Nekega »cilja« pa sploh potrebuje židovstvo, na kateri cilj ščuva pozornost domišljavih italijanissimov, to pa iz strahu pred zadregami, kakoršne bi mu utegnile navstati pred sleparjenimi krogi radi svoje rafinirane komedije. Ta cilj sta avstrijska državna misel in pa slovenska narodnost na tržaških tleh. Brez tega cilja bi težko vztrajal žid; ta cilja mu dajeta dovolj gradiva za ščuvanje na neznanne stvari in za odvrčanje merodajne pozornosti od njegovih nakan.

Da pa morajo biti Slovenci, ker najbližji cilj, neposredni objekt židovskim ščuvanjem, je tem ložje umeti, ker bi baš Slovenci utegnili prvi postati nevarni židovski politiki v Primorju, to pa radi, kakor smo že rekli, prirojene poštenosti slovenske. Tako se je obrnila židovska prefriganost s svojimi »sredstvi« tudi do Slovencev, da je zasejala med nje narodni indiferentizem, t. j. ono narodno brezčutnost, ki stori vsacega človeka nevarnim političnim namenom druge narodnosti.

Sredstvo v dosego tega indiferentizma v Slovincih so že posedovali židje s posestjo vseh važnejih gospodarskih postojank tržaških, s čemer so pod firmo iredente postavili Slovence pred alternativo: aut — aut! Odpovejte se svoji narodnosti ali pa se odpovejte kruhu, katerega vam režemo mi!

In odpovedali so se rajše svoji narodnosti, da so si ohranili židovski kruh, rajše so pomnožili iredentovsko armado z žalostnim krdelom prostovoljcev domovinskih izdajic, kakor bi bili vztrajali v poštemem narodnem boju nekoliko lačni.

V dosego tega pa je pomoglo židom še neko drugo sredstvo, katero je pričelo delo potujčevanja pod zastavo iredentizma, in to sredstvo je: umetni nenaravni socializem, ki je pognal najbujnejše mladike baš med odpadništvom slovenske narodnosti v Trstu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. aprila.

O seji parlamentarne komisije, ki se je vršila takoj potem, ko je grof Thun oddal svojo znano izjavo, smo v kratkih potezah že poročali.

Tu navedemo ob kratkem poročilo, kakor je objavljajo o tem važnem posvetovanju »Nar. Listy«. Grof Thun, ki se je seje udeležil, si je takoj s početka izprosil besede ter podal na to nekoliko pojasnil k svoji prejšnji izjavi. Vlada želi najodkritosrčneje, da se doseže sporazumljenje mej strankami v jezikovnem vprašanju. Da se bodo pokazale raznovrstne težkoče pri razpravi z ozirom na najrazličnejše narodnostne razmere, o tem je vlada popolno prepričana. Marsikatera izmej strank, ki so zastopane v večini, je doma v manjšini. Vendar pa meni vlada, da se bo dosegljo sporazumljenje, ako se v zahtevah na nobeni strani ne pretirava. Debate, ki se je na to vnela, se se udeleževali princ Schwarzenberg, dr. Kramar, dr. Pacak, dr. Madeyski, grof Dzieduszycki, dr. Ferjančič in Barwinski. Zastopnika poljskega kluba sta zadovoljna s tem, da se izvoli jezikovni odsek, toda imata nekoliko pomislekov glede kompetence državnega zbora v jezikovnem vprašanju. Dr. Ferjančič je pojasnoval narodnostne razmere na Primorskem, Koroškem in Štajerskem ter se istotako izjavil za odsek, ki pa naj bi ne bil permanenten. Konečno sta tudi zastopnika češkega kluba povedala svoje mnenje, toda nista mogla naznaniti klubovih sklepov, ker se ta še ni posvetoval o tej zadevi. Seja se je včeraj zopet nadaljevala.

Kvotno vprašanje. Včeraj smo objavili glavne točke nuncijske, ki ga je doposlala ogerska kvotna deputacija avstrijski deputaciji v pregled in poročanje. Vsebina tega spisa je v kratkem ta, da vztrajajo Mažari pri vseh prvotnih zahtevah glede določitve obestranske kvote, kakor so jih stavili lansko leto, in ne marajo spremeniti niti ključa, po katerem naj se izračuna kvota. Popolnem umevno je, da se naša deputacija ne more zadovoljiti s takimi pogoji, in tako bode prišlo, da razun menjavanja nuncijske in renuncijske ne bomo dosegli ničesar v tem oziru. Mažari bi najraje navalili naši polovici vseh sto odstotkov ter ohranili vse dosedanje razmerje mej državama polovicama, ki jim prinaša neizmernih koristij na škodo avstrijske trgovine in obrti. Ogerska kvotna deputacija čaka sedaj na odgovor avstrijske in bo potem nadalje ukrepala o tem vprašanju.

Kdo je pravi sovražnik Španije? Ako prebiramo članke raznih židovskih listov o sedanjih razmerah mej Španijo in Ameriko, uvidimo, da se vsi židovski krogi ogrevajo za Mac Kinleya in njegovo vlado in žele pogin španjskemu kraljestvu. Materijalnega dobička v tem slučaju ne morejo pričakovati posebnega, vsled tega mora biti nekaj drugega, kar ne ugaja židovskim krivonosom. To drugo pa najdemo, ako pomislimo, da je Španija katoliška država, katera ve še nekoliko ceniti glas onega, ki reprezentuje na zemlji pravičnost božjo. Brezverstvo je toraj tisti krvolok, ki želi Španiji čim preje pogin; to židom ni všeč, da prevladuje v Španiji še vedno dobro, verno ljudstvo, nedostopno židovsko-framasonski kliki, ki bi je rada uropala vere, narodnosti in blagostanja. Ker pa to sedaj ni mogoče, napeti je bilo treba druge strune in se poslužiti kramarskih mešetarejev, da jim pomorejo iz zadrege.

V nemškem državnem zboru pričakujejo povodom zaključnja zadnjega zasedanja državnega zbora nekake programatične izjave od strani vlade. To bi bile nekake limanice povodom prihodnjih volitev. Take izjave so bile do sedaj v navadi le tedaj, ako se je državni zbor zaključil ali razpustil pred postavno dobo. Taka izjava bi sicer prav malo koristila, ker takrat bo že volilna borba v polnem tiru, vsekako bi bilo pa potrebno, da se vlada jedenkrat malo določneje izjavi o svojem poslovnem načrtu, kakor je bilo to dosedaj v navadi. Zadostna večina ji pri bodočih volitvah ne bo posebno zagotovljena, ker je dalo njeno postopanje v zadnjem času veliko prilik za nejevoljo mej prebivalstvom.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 29. aprila.

(Dopolnilne volitve v Ljubljani za prvi razred.) Pri današnji volitvi za I. razred so bili izvoljeni slovenski kandidati z veliko večino in sicer so dobili gg.: dr. Valentin Krišper 284, Lenče Josip 275, dr. Hudnik Matija 267, Predović Elija 252 glasov. — Nemškutarska kandidata sta dobila: Luckmann

180 in Drelse 165 glasov. Od 571 volilcev se jih je udeležilo 445. — Zvedeli smo, da so celjski Nemci sklenili, napraviti bakljado in mesto razsvetliti, ako bi nemškutarji v Ljubljani danes zmagali. No, po izidu volitev soditi, bo danes dolg čas v Celju. — [Zavedni slovenski volilci so storili svojo dolžnost, upajmo, da tudi slovenski magistrat ljubljanski stori vsikdar svojo dolžnost!

(Slovenski volilci) zbirajo se drevi ob osmih v Sokolskeje dvorani »Narodnega doma«.

(Iz kranjskega deželnega solskega sveta.) G. Fran Potokar, učitelj pri D. M. v Polju, je imenovan učiteljem v Dragi, stalno je nastavljena učiteljica Frančiška Eržen na Vrhniki. Sklenilo se je, razširiti šoli v Železnikih in v Ihanu v dvorazrednici. Dovoljen je poldnevni pouk v drugem razredu na ljudski šoli v Trebnjem. V Stopičah se razširi šola na dva razreda in vkrene se potrebno za ustanovitev jednorazrednic za kraja Saberje in Dolž.

(V deželni zdravstveni svet) je imenovalo ministerstvo za tri leta kot člane vpok. profesorja dr. pl. Valenta, dr. Bocka, dr. Šlajmerja in dr. Keesbacherja, torej tri Nemce in jednega Slovana!

(Imenovan) je dr. Moric Edvard Weiser doslej praktični zdravnik v Ogleju, okrožnim zdravnikom v Velikih Lašičah.

(Potrjen zakon.) Cesar je potrdil od deželnega zbora kranjskega sklenjen zakon, po katerem se občina Velika Dolina razdeli v dve občini.

(Vpavška železnica.) »Slovenski Narod« je v št. 90. z dné 22. t. m. objavil dopis iz Ajdovščine, v katerem dopisnik piše mej drugim, da so Ajdovci v zadnji uri dosegli, da je železniško ministerstvo poslalo inženirja, ki naj prouči in izmeri alternativo Kodrovo-Ajdovščina in da bi bila ta alternativa ob jednom zagotovilo, da se bo železnica nadaljevala ob stari cestni črti na Podkraj in dalje proti Hrušici v Logatec in da se torej izpelje najkrajša črta mej Gorico in Ljubljano. Vsled tega bi bil opuščen kolodvor na Ustji in opuščeno nadaljevanje železnice od Ustja skozi najgosteje naseljeno Gorenjo Vipavsko dolino proti Postojini, Šempetru ali Divači, kakor je bilo prvotno nameravano. — Z ozirom na to notico poroča nam naš dopisnik z Dunaja: Vprašal sem takoj železniškega ministra dr. viteza Witteka, kaj je istine na tem poročilu. Minister je odgovoril: Vršé se sicer obravnave gledé alternative Kodrovo-Ajdovščina, toda železnica se bode v vsakem slučaju nadaljevala po vipavski dolini do Razdrtega, odkoder se bodeta skoro gotovo gradili dve črti: Razdrto-Postojina in Razdrto-Divača. Ta zadnji načrt ni še gotov, a gotovo je, da železnica ostane v vipavski dolini do Razdrtega.

(Zdravstvena okrožja.) Dne 1. julija se opustita zdravstveni okrožji Ljubljana in Šmarje kot taki ter se na nju mestu osnujejo troja taka okrožja in sicer: Okrožje Ljubljana I., Ljubljana II. in Grosuplje. K okrožju Ljubljana I. spadajo občine: Ježice, Polje, Šmartno, Podgorica, Zgornja in Spodnja Šiška, Črnuče, Št. Vid in Medvode. V okrožje Ljubljana II. spadajo občine: Brezovica, Ig, Dobrova, Dobrunje, Iška vas, Iška lokā, Log, Moste, Pijava gorica, Želimlje, Tomišelj, Verblenje, Vič. V okrožje Grosuplje spadajo občine: Št. Jurij, Grosuplje, Liplenc, Šmarje, Rečina in Slivnica.

(Ali smotka ali smodka?) Zapazili smo, da gospod dr. Fr. D. v svoji izborni povesti »Trojka« piše dosledno »smotka«. Dasi se ne moremo v znanju meriti z gospodom pisateljem, dovolimo si to-le opomniti: Če se piše smotka, se izpeljuje beseda od glagola »smotati«. Ta glagol je hrvaški in bi se pri nas glasil zmotati. Torej bi morali pisati zmotka. To bi dalo pa zlobnim sovražnikom nikotina povod, da bi besedo izvajali od glagola zmotiti se. Da se ognemo tej nepriliki, je najbolje, da ostanemo pri pisavi »smodka« ter besedo izpeljujemo od glagola smoditi. Vsakdo namreč lahko spozna, da je prižgana smodka zares prismojena stvar. Po fonetični pisavi bi seveda bilo prav smotka, a mi še ne pišemo dosledne fonetike.

(Zdravje v Ljubljani) od 17. do 23. aprila: Število novorojencev 27, umrlih 20, Med njimi za jetiko 2, za ynetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 2, vsled nezgode 1, za različnimi bo-

leznimi 12. Med njimi so 4 tujei in 9 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: 1 za dušljivim kašljem.

(Zagorje ob Savi) 27. aprila. Da ne bodo vedno naši mokrači na vrsti, pa danes poročam o novi bolezni, ki nas straši, in se »otrpnjenje tilnika« (Genickstarre) imenuje. V sosednjih Štajerskih Trbovljah razsaja še huje in je k nam odondot priromala, ker je dosedaj le na obmejne vasi, Bensko, Potoška vas in Kotredež omejena. Pojavlja se nekako takole: Bolnika se loti glavobol in mrzlica, začne ga viti krč in posebne bolečine čuti v tilniku in hrbtu. Silno je nemiren in ga trese, nazadnje pade v nezavest. Vse to se pojavlja jako hitro. Tako je bila učenka v četrtek še v šoli, v petek po maši je bil klican g. kapelan in jej je nesel sv. popotnico, ko pride tje, je bila že v nezavesti, čez par dnij je umrla. Takih slučajev je bilo že več. Vsled te bolezni je »otrpnilo« že več otrok, med njimi trije šolarji, pa tudi odraslenim ne prizanaša; tako je pred tednom v par dneh pokosila 22 let starega krepkega in prav poštenega mladeniča Cibensko-vega, in dve že odrasleni ženski ležita ravno v popolni nezavesti. — Omenjam, da je naša lepa, po potresu vsa prenovljena farna cerkev dobila nov kras v lepih Samasovih svečnikih za oba stranska altarja, za katere so zbrali denar verni farani. Za altar Matere B. jih je kupila gospa Medvedova za 148 gold. Tudi slavna »Zagorska posojilnica« je darovala 15 gld.; in tako v kratkem dobimo tudi lepo svetilnico za večno luč. Vsem darovalcem, posebno g. Medvedovi in »posojilnici«: »Bog povrni« v imenu cerkve. — Ako Bog ne odvrne od nas te nalezljive bolezni, ampak se bo še bolj širila, potem bodo pa — upamo — tudi naši sociji začeli bolj zahajati v cerkev kot »pod hruško«, kjer jih te dni Čobal navdušuje za prvi majnik, obeta velik shod, na katerega bo baje tudi iz Trbovelj vsa »knapovščina« prišla, da tako popravijo, kar so zamudili 13. marca, ko so jim naenkrat vse svetilnice »otrnil«. Rado-vedni smo, kdaj bo »otrpnila« zaslepljenost Zagorskih delavcev, ki s svojimi krvavo zasluženimi žulji samo nestrpnost lenobo »faliranega knapa« Tschobala podpirajo.

(Janezu Korošcu) potnemu spremljevalcu na Dunaju, rojaku izpod Triglava, je Nj. Veličanstvo z najvišim odlokom dovolilo, da sme vzprejeti in nositi bolgarski Aleksandrov red 6. vrste in črnogorsko zlato svetinjo.

(IX. letni občni zbor) katoliško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem se bode letos vršil v četrtek dne 12. maja v dvorani gostilne »Sandwirt« v Celovcu. Na vsprejedu so običajna poročila in tudi poročilo o državnem in deželnem zboru. Želeti je prav obilne udeležbe!

(Novomašniki celovške škoflje.) Dne 19. jul. t. l. bodo v mašnike posvečeni iz III. leta č. gg. H. Pietschnig iz Volšberga; Fr. Hafner iz Šmarna; A. Oberluggauer iz Gradca; M. Paulitsch iz Šmarna; J. Schiwitz iz Volšberga; Mat. Trepal iz Rovt na Kranjskem. — Iz IV. leta: Fr. Fuchs iz Riž pri Gradcu; Fr. Gerstl iz Sinabelkirchna; J. Gradl iz Niederdorfa na Tirolskem; Fr. Gütl iz Jagerberga na Štajerskem; Jos. Kukačka iz Budjevic; F. Läufer iz Gansbacha na Badenskem; Val. Marklet iz Čanjč; Fr. Mešk o iz Št. Tomaža pri Ptuj; O. Puchta iz Novega Jičina; O. Rassler iz Mostiča; M. Streit iz Roj; M. Thaler iz Pulsta. — Med imenovanimi 18 novomašniki sta samo dva Slovence!

(Kmetijski List.) Znanе pokveke je izšla 4. številka. Našli so celo že odgovornega urednika in sicer — čujte — Nemca in lutranca Rudolfa Bertschingerja. Ta človek ne razume slovenske besede in vendar je odgovorni urednik slovenskega lista!!! To je res mogoče le na — Koroškem! Kaj pravi h temu državni pravdnik!?

(Osebnost Slovencev v tržaški okolici.) Nedavno je bil napaden nek Prosečan z imenom Bukavec, ko je šel zvečer s svojim tovarišem proti domu. Še danes se ne ve, kdo je bil napadalec, znano pa je, da je Bukavec vzoren posestnik in svoji narodnosti zvest Slovenec. Znano pa je tudi, da se nahaja v tržaški okolici veliko narodnih izdajic, ki so pri belem dnevu »dobri Slovenci«, ko pa se stori noč, pa pokažejo svoj plačani izdajski kožuh, napadajo značajne domačine

in jih po krčmah na vsakojake načine izživljajo in žalijo. Za staro rokovanjstvo so ta tržaška tla zares prav godna. Tudi tedaj se ni znalo po dnevi, kdo je po noči — rokovanjč.

(V Barbanu v Istri) je umrl vrl rodoljub Ivan Brgič, posestnik, občinski zastopnik ter zastopnik in ključar cerkve sv. Marije zdravja, katero službo je opravljal že nad 20 let. Pokoj njegovi duši. — Istotam je umrla soproga občežnanega rodoljuba Ivana Juraniča. Ranjka bila je zavedna rodoljubkinja.

(Liburnija.) bode baje nov list, katerega nameravajo izdajati voloski hrvatski rodoljubi. List bi se pečal izključno z istrskimi, odnosno liburnijskimi razmerami in se prizadeval za probujo in napredek hrvatskega naroda v teh pokrajinah. List bi utegnil biti potreben, ako bode dobro uređovan.

(Hitro so naredili.) namreč tržaški preiskovalni sodniki, pred katerimi so stali izgređniki zadnjih proticerkvenih demonstracij. Vsi so že na prostem! In okoličani so morali po cele tedne sedeti v preiskovalnem zaporu! Se že vidi, kateri so javnosti bolj potrebni, kmetijski mladeniči, ki morajo pomagati svojim starišem pri delu, ali postopači, ki sedaj posedajo mej tednom brez dela po krčmah, popivajo in razgrajajo — za čegav denar? Za svoj gotovo ne! Tako je v Trstu anno 1898!

(Novo politično društvo v Dalmaciji.) Za Dalmacijo se snuje novo močno politično društvo. Izvrševalni odbor stranke prava je imel dne 18. t. m. svojo sejo v Spljetu. Na tej seji se je razpravljalo o organizaciji Dalmacije. Eksekutivni odbor je določil, da se predloži vladi v potrjenje pravila za osnovo političnega društva za vso Dalmacijo. Na slovanskem jugu se mogočno giblje, k čemur le vspodbuja nasilje od strani Italijanov in Mažarov. Slovani naj le hočejo in protivniška klika bi hitro imela dokaze, kdo je močnejši.

(Visoko odlikovanje.) Ruski car podelil je red sv. Aně veletržcu s semeni v Budimpešti g. Edmundu Mauthnerju, ki si je veliko zaslug pridobil za razstavo peterburške cesarske vrtnarske družbe.

Društva.

(Pevsko društvo Ratitovec v Selcih) vabi na občni zbor, kateri bode v nedeljo 1. maja t. l. popoldne ob 5. uri v Kramarjevih prostorih. Na dnevnem redu bode volitev odbora in služajnosti.

(Občno bojno društvo v Ptuj.) pokrovitelj prevzvišeni knezoškof dr. Mihael Napotnik, imelo je v pretečenem društvenem letu dohodkov 674 gld. 15 kr., stroškov 359 gld. 84 kr., prebitka toraj 314 gld. 31 kr. Prebitek iz leta 1896 719 gld. 49 kr., vrednost inventarja 192 gld. 60 kr., torej znaša premoženje koncem leta 1897 1226 gld. 40 kr.

(Splošna delavska bolniška in podporna blagajnica v Tržiču) je imela v nedeljo 24. t. m. svoj občni zbor. Društvo šteje sedaj 349 pravih in 11 podpornih udov. V minolem letu je imelo stroškov 2121 gld. 41 kr., dohodkov pa 2755 gld. 40 kr.; društveno premoženje je znašalo dne 18. t. m. 2949 gld. 87 kr. Če pomislimo, da je bilo društvo pred malo leti že na tem, da bi radi slabega gospodarstva z društvenim premoženjem skoro razpadlo, moramo reči, da sedaj izvrstno deluje. To pa je zasluga društvenega predsednika g. K. Ruecha. V zahvalo za njegovo požrtvovalno delovanje ga je občni zbor soglasno in navdušeno izvolilo za častnega uda. Tudi mi mu iz srca čestitamo in upamo, da bo v tem duhu, kakor doslej, deloval i v prihodnje ter tako prekorigno društvo varoval, da ne zaide na napačna pota.

Telefonična in brzojavna poročila.

Bled, 29. aprila. Županom blejske občine je bil izvoljen posestnik Simon Kežar, pristaš katoliško-narodne stranke.

Dunaj, 29. aprila. Posl. Žičkar in tovariši so interpelovali ministra za deželno brambo opozarjajoč ga, naj vojaki pri vajah varujejo polje in vinograde ter da naj se skrbi, da bodo vojaki mogli izvrševati svoje verske dolžnosti.

Dunaj, 29. aprila. Princ Liechtenstein je včeraj pri razpravi glede jezikovnih naređb ostro povdarjal nemško stališče krščansko-socijalne stranke ter opozarjal na solidarnost Nemcev v narodnem vprašanju, vzlasti v obrambo Nemcev na Češkem. —

Liechtenstein je kot realen politik že večkrat premenil svojo taktiko in svoje stališče. Nekdaj je glasoval proti jezikovnemu predlogu Wurmbranda in je zagovarjal češko državno pravo. Sedaj bo princ Liechtenstein še bolj popularen na Dunaju, nego dosedaj, in ž njim tudi njegova stranka in to je baje tudi glaven razlog njegovega, Nemce toliko gladečega govora.

Dunaj, 29. aprila. Voditelji levice so se dogovorili vplivati na to, da se opozicija vdeleži volitev v odsek za jezikovne naređbe.

Dunaj, 29. aprila. Državni zbor je danes pritrdil cesarski naređbi glede podelitve podpor, namenjenih po uimih poškodovanim. — Nadaljuje se danes razgovor o jezikovnih naređbah. Danes so govorili Funke, Steinwender in Schönerer, ki so zahtevali odstranitev jezikovnih naređb. Schönerer je zahteval, da se Nemci ne smejo vdeležiti volitev za jezikovni odsek, ako do takrat vlada ne razveljavi Gautschevih jezikovnih naređb.

Budimpešta, 29. aprila. »Nemzet« pravi, da bo skušala Ogerska samostojno vrediti svoje carinske in trgovinske stvari, ako se Avstrija na predloženi podlagi nagodbe z Ogersko ne dogovori.

Rim, 29. aprila. Sestradena množica je vprizorila pred raznimi javnimi uradi veliko demonstracijo. Zahtevala je, naj se zniža cena kruhu.

Pariz, 29. aprila. Ministerski predsednik Meline je odgovoril predsedniku glavnega sveta v departementu Bouches du Rhone, ki je zahteval, da se nujno odpravi carina na žito, da se draginjske razmere kmalu zboljšajo, ker so velevlasti oddale svoje izjave o neutralnosti v španjsko-ameriški vojski.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Po šestdnevni bitki na papirju, kakor se izražajo nekateri šaljivi politiki, je v petek popoldne vendar počil prvi strel v znak, da se Španjci in Amerikanci ne mislijo bojevati samo z lakoto in boleznijo, ampak tudi z orožjem. Kakor nam je sporočil brzojav iz Keywesta, napadle so tri ameriške vojne ladije kubansko pristanišče Mantanzas, ki je kakih 80 km. oddaljeno od Havane. Bombardovanje se je pričelo ob polu jedni uri v petek popoldne in je trajalo pol ure. Poročilo pravi, da je izguba na strani Španjcev velika, mej tem ko nimajo Amerikanci nikake izgube. Ponejše poročilo pa ta napad drugače opisuje. Amerikanci so nameravali preprediti dovršitev utrdbe pristanišča in so se vsled tega z ladjami »New-York«, »Cincinnati« in »Puritan« podali nekoliko bližje k pristanu. Tega jim pa Španjci niso hoteli dopustiti ter so jim poslali nasproti dvanaestorico streliv iz topov, ki so po ameriških poročilih vsi zgrešili svojo pot. Vendar se pa takoj na to poročila, da so se vrnile ameriške ladije iz zaliva na odprto morje, baje z namenom, da si izbere ugodnejo lego, najbrže pa radi tega, ker španjski streli niso imeli tako slab učinek, kakor trdijo Amerikanci. Iz daljave kakih 4000 do 7000 metrov so potem Amerikanci oddali 300 streliv. Razbili so, tako pravijo sami, na pol utrjeno pristanišče in jedno baterijo. Na to so se podale ladije na svoje prejšnje mesto. Zmaga na ameriški strani toraj ni tako velikanska, kakor jo slikajo sami, tem manj, ker se niti ne ve, kakošno škodo imajo Španjci.

Za danes se pa napoveduje druga hujša bitka na Filipinih. Ameriško brodovje pod poveljstvom Commodore Dewey-a je v sredo popoldne odplulo iz Hongkonga in mora danes dospeti pred Manilo, glavno mesto otoka Luzon. Ker mu je pa španjsko brodovje, kot smo že omenili, šlo nasproti že včeraj in se je toraj že lahko pripravilo za spopad, je kaj lahko mogoče, da se sovražnika že danes spoprime.

Španjci imajo na Filipinih pet križark, pet topniških čolnov prve in petnajst druge vrste. Amerikanci pa imajo štiri križarke in nekaj topniških čolnov, toraj sta oba nasprotnika nekako jednako močna.

Isti dan, ko se je izvršil napad na Matanzas, so vjeli Amerikanci dva španjska vojaka, častnika in podčastnika, katera so pa potem oslobodili, ko so ju nekoliko pogostili.

Ameriški vrhovni poveljnik Miles se je do-

govarjal z zastopniki kubanskih vstašev in se je baje sklenilo, da je treba zasesti kako pristanišče blizu Havane ter zgraditi skladišče za strelivo in živila za vstaše tekom prihodnjega tedna. Tajno nalogo mej ustaši izvršuje ameriški poročnik Rowans, ki se skrivoma shaja z vstaši ter dogovarja z njimi o nadaljni akciji.

Bayonne, 28. aprila. Iz Madrida se poroča, da je včeraj odplulo jedno brodovje, ki ima nalog, bombardovati najvažnejša pristanišča Zveznih držav. Drugo brodovje se nahaja še v Cadiksu, ki se še spopolnjuje.

London, 29. aprila. Dopisnika newyorškega „Heralda“ so prijeli Španjci v Portorico, ker je na sumu, da je vohun.

Madrid, 29. aprila. „Navigazione Italiana“ proda Španiji dve ladiji.

Madrid, 29. aprila. Glavni poveljnik na Filipinih, Primo de Rivera, je izdal na ondotne domačine nastopni oklic: Amerikanci so se polastili te pokrajine s tem, da so do-

mačine deloma izgnali, deloma pomorili. Španjska nasprotno je civilizovala prebivalstvo in deželo. To je bodočnost, ki vam preti, ako pridete v oblast Amerikancev. — Oklic je napravil ugoden vtis. Vse se oborožuje in organizuje.

Chicamanga, 29. aprila. Iz Washingtona je došlo povelje, da morata dve bateriji takoj odriniti od tu v Tampo, kar je dokaz, da se armada zjedini z vstaši ter z njimi skupno prodira.

Keywest, 29. aprila. Ameriška ladija „Terror“ je zajela španjsko ladijo „Guido“ s 2065 tonami. Na ladiji je bila večja množina živeža in denarja za španjske čete.

Keywest, 29. aprila. Ladija „Terror“ se je mogla še le po daljšem trudu polastiti španjske ladije „Guido“. Menjalo se je več streliv, vendar brez posebne nevarnosti. Vrednost blaga na tej ladiji znaša 400.000 dolarjev.

Umrli so:

26. aprila. Ivan Nučič, krojač, 42 let, se je vtopil v Gradašici.

27. aprila. Jožef Bitenc, črkostavec, 22 let, Konjušne ulice 1. jetika.

28. aprila. Marjeta Lipoglavsek, mestna uboga, 76 let, Karlovska cesta 7, ostarelost.

V bolnišnici:

24. aprila. Ana Sorič, delavca hči, 18 mesecev, oedema glotidi pneumonia.

26. aprila. Uršula Levč, kajzarja vdova, 50 let, srčna hiba.

27. aprila. Franc Kavčič, delavec, 59 let, emphysema pulm. — Anton Mikulič, delavec, 26 let, jetika.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
20	9. zvečer	729,5	13,0	sr. jzah.	skoro jasno	
29	7. zjutraj	729,4	14,4	sr. jvzh.	jasno	0,0
	2. popol.	729,6	17,4	"	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura 13,6°, za 1,9° nad normalom.

VABILO

k

občnemu zboru del. konsumnega društva v Kašlju,

ki se bode vršil

dné 1. maja 1898 ob 4. uri popoldne
v Zgor. Kašlju hiš. št. 20.

Dnevni red:

1. Pozdrav začasnega načelnika.
2. Branje zadružnih pravil.
3. Volitev stalnega načelnikstva.
4. Ustanovitev rezervnega in zavarovalnega zaklada.
5. Slučajnosti.

312 1-1

Začasno načelnikstvo.

Vsega ozira vreden

ter domač izdelek je iz kranjskih planinskih rastlin
napravljeni likér 272 5

„Triglav“

J. Klauer-ja v Ljubljani.

Po svoji čistosti in veliki zdravilni moči za želodec je ta žganjina vsega priporočanja vredna. Kot krepčalno pijačo naj bi imeli ta likér v vsakem gospodinjstvu.

Na prodaj je v lekarnah gg. M. Leustek in Ubald pl. Trnkóozy, kakor tudi večinoma pri vseh prodajalcih delikates in v specerijah. 99 25-23

Od 1. maja naprej se bodo dobili vsake vrste

fini slamniki

moški in ženski florentinci in drugi na Sv. Jakoba trgu v Ljubljani iz tovarne

Valentina Maček-a
v Domžalah. 310 2-2

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Številniki, peči, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za strop.

Zaradi opustitve trgovine

oblastno dovoljena

popolna razprodaja

vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železino najceneje naročiti. 293 10

And. Druškovič

Mestni trg št. 9./10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfanasta, bakrena, cinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnico. Svetilke in kovanja za košije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljčke, pante in zapah. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglice za kegljanje itd. itd. itd.

Prijatelj slovenske akad. mladine, naročite se na

NORO

ki je glasilo slov. katol. akadem. dijaštva.
Cena: Za nedelje 1 gld., za dijake 60 kr.
Upravnik: Pavel Marija Valjavec, stud. iur., Dunaj, V., Matzleinsdorferstrasse 76, IV, 30.

Severonemški Lloyd v Bremi.

158 30-18

Od vis. e. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Brema - Sev. Amerika. Do Novi-Jorka.	Brema - Južna Amerika. Do Montevideo.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.
Brema - Južna Amerika. Do Baltimore.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Vzhodna Azija. Do Kitajskega.	Brema - Avstralija. Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.
Iz Southamptona dotaknivi se Cherbourga vsako sredo in nedeljo
Iz Genove dotaknivi se Neapola via Gibraltar dva ali trikrat na mesec.

Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.
Glavni zastopnik v Ljubljani: **Edvard Tavčar.**

Dunajska borza.

Dné 29. aprila.		Dné 28. aprila.		Kreditne srečke, 100 gld.	
Skupni državni dolg v notah	102 gld. — kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	163 gld. 50 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	205 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 75 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " — "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " 30 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 15 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 " 50 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 60 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "	Salmove srečke, 40 gld.	83 " 25 "
Ogerska zlata renta 4%	120 " 70 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 50 "	St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 05 "	Dunavske vravnave srečke 5%	129 " 50 "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	913 " — "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " — "	Ljubljanske srečke	22 " 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	355 " 25 "	Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	157 " 25 "
London vista	120 " 65 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3435 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 75 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 70 "	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	429 " — "
20 mark	11 " 76 "	Prijoritete obveznice državne železnice	219 " — "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	73 " 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9 " 54 1/2 "	južne železnice 3%	182 " 50 "	Splošna avstrijska stavbinska družba	116 " 75 "
Italijanski bankovci	44 " 44 1/2 "	južne železnice 5%	126 " 50 "	Montanska družba avstr. plan.	161 " 85 "
C. kr. cekini	5 " 65 "	dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " 50 "
				Papirnih rubljev 100	127 " 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.